

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

2013-10-29

Definicja ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów i jej charakterystyka

Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony.

Gatunki chronione

Aktualne listy gatunków chronionych, jak również obowiązujące zakazy w stosunku do tych gatunków, określają następujące rozporządzenia:

- [rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt](#)
- [rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin](#)
- [rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów](#)

Programy ochrony gatunków zagrożonych wyginięciem

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska opracowuje programy ochrony zagrożonych wyginięciem gatunków roślin, zwierząt i grzybów (zgodnie z art. 57 ustawy o ochronie przyrody). Stanowią one dogłębną analizę stanu populacji danego gatunku, identyfikację zagrożeń, zawierają także ocenę dotychczasowych sposobów ochrony. [Więcej informacji o programach ochrony gatunków](#)

Formularze wniosków o wydanie zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na odstępstwo od zakazów w stosunku do gatunków chronionych

- [Wniosek o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków grzybów objętych ochroną](#)
- [Wniosek o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków roślin objętych ochroną](#)
- [Wniosek o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną](#)

Formularz zgłaszania przypadków schwywania, zabicia lub znalezienia martwego lub rannego osobnika należącego do gatunków chronionych

- [Formularz zgłoszenia przypadku schwywania, zabicia lub znalezienia martwego lub rannego osobnika należącego do gatunków chronionych](#)

Wytyczne w zakresie ochrony gatunkowej

- [Informacje w zakresie stosowania przepisów dot. ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów w ramach realizacji przedsięwzięć współfinansowanych przez Unię Europejską](#)
- [Opinia Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na temat właściwej metody oraz terminu inwentaryzacji pachnicy dębowej w alejach przydrożnych](#)
- [Wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie ścisłej ochrony gatunków zwierząt ważnych dla Wspólnoty na mocy Dyrektywy siedliskowej 92/43/EWG \(wersja polska\)](#)

Opracowania zlecone przez Generalną Dyрекcyj Ochrony Środowiska w zakresie ochrony gatunkowej:

- [Aktualizacja listy gatunków grzybów objętych ochroną gatunkową oraz wskazania dla ich ochrony](#)
ZAŁĄCZNIK: Analiza spełnienia kryteriów kwalifikujących do ochrony przez poszczególne gatunki grzybów
- [Aktualizacja listy gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową oraz wskazania dla ich ochrony](#)
ZAŁĄCZNIK: Analiza spełnienia kryteriów kwalifikujących do ochrony przez poszczególne gatunki zwierząt
- [Aktualizacja listy gatunków roślin objętych ochroną gatunkową oraz wskazania dla ich ochrony](#)
ZAŁĄCZNIK: Analiza spełnienia kryteriów kwalifikujących do ochrony przez poszczególne gatunki roślin
- [Określenie wpływu na nietoperze chemicznych środków ochrony drewna stosowanych w Polsce](#)

Opracowania zlecone przez Generalną Dyрекcyj Ochrony Środowiska w ramach realizacji Konwencji Berneńskiej:

- [Wpływ napowietrznych sieci elektroenergetycznych średniego i wysokiego napięcia, w tym również kolejowych sieci trakcyjnych, na ptaki](#)
- [Ocena wpływu zmian klimatu na różnorodność biologiczną oraz wynikające z niej wytyczne dla działań administracji ochrony przyrody do roku 2030](#)

Dokumenty Konwencji Berneńskiej przyjęte przez strony konwencji (polskie wersje językowe):

- [Ochrona ptaków przed liniami energetycznymi - praktyczny przewodnik](#)
- [Europejski plan działań na rzecz ochrony chomika europejskiego](#)
- [Europejska Karta Łowiectwa i Różnorodności Biologicznej](#)
- [Rekomendacja nr 173 \(2014\) Stałego Komitetu, przyjęta w dniu 5 grudnia 2014 r. w sprawie hybrydyzacji między dzikimi wilkami \(*Canis lupus*\) a psami domowymi \(*Canis lupus familiaris*\)](#)
- [Wytyczne dotyczące planów zarządzania populacjami dużych drapieżników](#)
- [Wpływ zmian klimatycznych na gatunki flory w Europie](#)
- [Wpływ zmian klimatu na gatunki bezkręgowców w Europie, z odniesieniem do gatunków narażonych określonych w Konwencji Berneńskiej](#)

Regionalny dyrektor ochrony środowiska na obszarze swojego działania może zezwolić w stosunku do gatunków objętych ochroną na czynności podlegające zakazom określonym w art. 56 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z art. 56 ust. 4 ww. ustawy zezwolenie takie może zostać wydane w przypadku:

- braku rozwiązań alternatywnych,
- jeżeli nie jest to szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów oraz
- gdy zachodzi jedna z przesłanek wymienionych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7, z zastrzeżeniem ust. 4a, 4b, 4c, 4d i 5.